

↳ Kupcsik Lidi

Roland margójára

Egy költözős hétvégén tudtam meg, este, teli dobozok és zsákok közt ülve a kanapén. Olvastam egy e-mailt, olyan hirtelen, hogy nem is tudtam mire vélni. Nem telt el azóta olyan sok idő, mondjuk három hét. Az első sokkban könnyek törtek ki, csak finom-fájdalmasan, hogy egyáltalán *ilyen lehet*. A következő héten egyre feszültebb és zaklatottabb lettem, munka közben sokszor eszembe jutott, beírtam a nevét a keresőbe, újra elolvastam a méltatlan és méltó cikkeket. A második héten szinte mindenről eszembe jutott egy vidám, Rolandos történet, melynek mondataiban biztos, hogy benne foglaltatott a „röhögés” szó. Most, a harmadik héten a temetésére készülök, nem idézem hangosan, csak gondolok rá. A google-be is csak egyszer írtam be.

Az első órában pillanatok alatt aktiválódtak a versei emlékezetemben. Vicces hangon adta elő halálosan komoly témáját: a halált. És mi mindig neveltünk. Ki gondolta volna, hogy ilyen közel lesz hozzá, hozzánk. Újraolvastam, ami szöveget neten találtam, és azt éreztem, írnom kell. Még frissiben wordbe vetettem valami dühöset, értetetlen, tehetetlent és zaklatottat.

Roland meghalt.

Mikor felidéztem, hány évet töltöttünk egy társaságban Miskolcon, arra döbbsentem rá, hogy milyen régóta nem tudok róla tulajdonképpen semmit — azon kívül, amit a Facebookon megoszt. Ha találkoztunk volna, azt mondtuk volna, ezer éve nem láttalak; és hány ilyen egykor közeli ember van... Az szeretet, hogy összeszorul a gyomrom a gondolatra, hogy bárkit így láthatok viszont, egy halálhírben.

Az MTI szerint Ecuador partjainál az óceánba fulladt. Santa Marianitán. Hihetetlen. Egy ideig tényleg azon a homályos véleményen voltam, hogy olyan messze van, olyan valószínűtlen őt ott elképzelni, hogy talán nem is igaz. Elragadta egy áramlat. Ha az egyetemista kemény magos ivászatainkkor képzelem elhangozni ezt az állítást, akkor csakis valami irodalmi áramlatról lehet szó, két pohár Metlaki bácsis boa között. Nem a Csendes óceánról...

Még mindig olyan, mintha bármikor lenne realitása összefutni vele az utcán, és ez nem is fog megváltozni.

Anya vagyok. Van egy fiam. Nem tudom elterelni a gondolataimat arról, hogy mit érezhet Roland édesanyja. Ha Roland az én fiam lenne, most úrrá lett volna rajtam a szigorú, szervezett, patinás üresség. Az üres rend. Az én kicsi fiam nélkül csak menetelés lenne. És itt megáll az írói tudomány, és továbblépnek a könnyek. Könnycsatornából klaviatúrára. Amit nem lehet leírni. Roland meghalt, és én hallani véltem kisfiam hangján, hogy *leszünk-e holnap, anya?*

A fulladás előtti másodperc. Ez volt még nagyon éles bennem, azóta, hogy először megéreztem, próbálok tompítani rajta. Mással foglalkozni, felszínes társalkodásokba bocsátkozni, elolvasni valamit, ami a kezem ügyébe kerül. Idóm haladtával egyre empatikusabb vagyok a tragédiákkal. Érzem, mit érznek, mikor óriási a borzalom. Nem tudom, miért, hogyan, de tudom, mit élnek át mások. Tudom a halált is, már régen.

Az az érzés kerített el, amikor Roland megtudta, hogy vége. Látom őt a vízben, ahol már egyedül *kell* lennie. Mintha átvinnék belőle, legyen kevesebb a rettegés, legyen nagyobb a nyugalom. Mintha értenék ehhez. Szerettem azt gondolni, hogy abban a két napban ott csücsült a lelke az óceán hullámain, mélézött az életén, élvezte a napsugarakat, a csendet.

Már nyugodt vagyok, de még mindig hihetetlen. Látnom kell mások fájdalmában, hogy *igaz*.

Még valami nyugtalanít. Végigolvastam kötetét, remek novelláját, a Mandalát, és az a felszólítás kering bennem, hogy nem szabad írni a halálról, mert meglesz. Butaság. Ki tudja, kinek mennyi szabatik. Mindegy, kísérti-e gondolattal, szóval, cselekedettel. A halálban az az egy rémisztő, hogy már nincsen hátra semmi. Az ember félbehagyhatja a regényét, a tanulmányait, a házasságát, a munkáját, kezdhet újat, és tudja, hogy még ezt meg ezt be kell fejezni, el kell varrni, rövidre kell zárni — és ez olyan jó. Hogy van *dolog*. A halálban nincsen hátra semmi.

Rolandnak semmi dolga.

Gondoltam, írok neki egy mélt, hogy *akkor most már nem válaszolsz?*